

SADRŽAJ

1. Vrijeme predratnih zbivanja.....	17
1.1. Novi put Republike Hrvatske.....	18
▶ San jednog naroda	
▶ Sudbinske prepreke u novoj povijesti Hrvata	
▶ Ostvarenje sna unatoč snažnim preprekama	
▶ Dvoličnost uporabe demokratskih prava hrvatskih Srba	
1.2. Osnivanje Hrvatske elektroprivrede i uspostava novog poslovnog sustava.....	23
▶ Novi zakonodavni okvir za elektroprivrednu djelatnost	
▶ Novo poslovodstvo za novu misiju i viziju Hrvatske elektroprivrede	
▶ Elektroprivredni sindikati u vremeplovu velikih društvenih promjena	
▶ Muke po prvom generalnom direktoru Hrvatske elektroprivrede	
1.3. Katarza Hrvatske elektroprivrede na početku njezina poslovnog puta	27
▶ Generalni direktor u posjetu Hrvatskoj elektroprivredi na istoku Hrvatske	
▶ Ipak se kreće	
▶ Elektroslavonija u vihoru promjena Hrvatske elektroprivrede	
▶ Održano zajedništvo pružanjem usluga Elektroslavonije drugim jedinicama	
▶ Tehnološki višak, strah i neizvjesnost radnika Hrvatske elektroprivrede	
▶ Napredak poslovne demokracije – radnici članovi Upravnog odbora	
1.4. Praskozorje Domovinskog rata na području Slavonije, Baranje i zapadnog Srijema.....	40
▶ Krvavi nagovještaji rata	
▶ Je li na istoku Hrvatske stanje rata?	
▶ Tenja, slavonski Knin	
▶ Agonija i žrtve u Dalju, Erdutu i Aljmašu	
▶ Baranja kao „tiha patnja“ velikosrpske politike	
▶ Podravsko i papučko područje u predratnim zbivanjima	
▶ Područje Podravske Slatine, sanjano predvorje zapadne granice velike Srbije	
/ Podpapučko područje Orahovice	
/ Našice, na rubu ravne i brdovite Slavonije	
/ Donji Miholjac, središte podravskog pograničnog područja s Mađarskom	
/ Valpovštini prijetnje neprijatelja iz okupirane Baranje	
▶ Đakovština, područje izvan obuhvata snova o velikoj Srbiji	
1.5. Elektroslavonija u praskozorju Domovinskog rata	59
1.5.1. Međuljudski odnosi pod utjecajem društvenih događaja	60
/ Narodnosni sustav u Elektroslavoniji i njezinu okruženju	
/ Poziv razumu i suživotu, poziv odlučnosti	
1.5.2. Na pragu pred izvanrednim poslovnim okolnostima	65
/ Organizacija i poduzimanje ključnih pothvata za rad u izvanrednim okolnostima	
/ Civilna zaštita u službi ljudi i blaga Hrvatske elektroprivrede	
/ Fizička zaštita značajnih objekata elektroenergetske mreže od nasilničkih djela	
/ Uspostava suradnje s civilnim i vojnim zapovjedništvima obrane	
/ Samostalni pričuvni vod Elektroslavonije kao sastavna jedinica Hrvatske vojske	
1.5.3. Zbrinjavanje i pomoć radnicima izbjeglim iz domova na okupiranom području	81
/ Prognanici s područja Tenje	
/ Prognanici s područja Erdutske visoravni	
/ Prognanici iz Baranje	
/ Tegobe i patnje prognanika	

1.5.4. Ilok, u Republici Hrvatskoj, ali ne i u Hrvatskoj elektroprivredi 84	/ Ranjavanje i pogibija radnika u praskozorju rata nisu zaobišli Elektroslavoniju
1.5.5. U praskozorju rata okupirana i otuđena distribucijska mreža Elektroslavonije 92	1.5.11. Radnici kao blago Elektroslavonije 119
/ Okupirana i otuđena distribucijska mreža Pogona Osijek	/ Nalog o postupanju u korist sigurnosti za život radnika
/ Tenja i Šodolovci	/ Važne značajke predratnih razaranja mreže i ugroze života radnika
/ Dalj	
/ Baranja	
/ Đakovo i Đakovština	
/ Valpovo i Valpovština	
/ Okupirana i otuđena distribucijska mreža Pogona Našice	1.5.12. Rat u ljudima rađa strah, a domoljubnost i odgovornost ga pobjeđuju..... 126
/ Podravska Slatina i Orahovica	
1.5.6. Jedna misija HEP-ovih elektromontera za pobjedu svjetla nad mrakom 98	
1.5.7. Namjerni mrak u sokacima, ulicama i trgovima slavonskih sela i gradova.....108	1.6. Vremenski slijed važnih događaja prethodnica Domovinskog rata.....128
1.5.8. Mreža za distribuciju prirodnog plina tijekom praskozorja rata 110	2. Elektroslavonija u Domovinskom ratu 131
1.5.9. Koloplet mirnodopskih i ratnih poslovnih zadaća 111	2.1. Stanje elektroenergetskog sustava istoka Hrvatske u nastupu rata 132
1.5.10. Ljudi u vrtlogu predratnih zbivanja kad trublje rata jasno su se čule 112	2.1.1. Vrijeme i događaji kad je zla slutnja rata pobijedila nadu o miru 132
/ Izostanci s posla, razumijevanje, ali i otkazi	2.1.2. Stanje sustava proizvodnje i prijenosa el. energije pred rat 1991..... 133
/ Uvijek prisutno, ali i predratnim stanjem izazvano bolovanje	2.1.3. Stanje mreže Elektroslavonije za distribuciju električne energije u zoru rata 1991. 137
/ Prognani radnici	2.1.4. Stanje mreže Elektroslavonije za distribuciju prirodnog plina pred rat 1991.....141
/ Okupacija i robovlasnički odnos prema zatečenim radnicima Hrvatima	2.1.5. Radnje i pothvati s kojima smo se u rujnu pripremali za nastup rata..... 145
/ Rani dragovoljni pristup radnika vojnim jedinicama RH	
/ Uvođenje ratnog rasporeda i dužnosti radnika po osnovi radne obveze	2.2. Snaga očuvanog zajedništva HEP-a na istoku Hrvatske u danima rata.....149
/ Majke s djecom do 12 godina starosti u ratnom vihoru	2.2.1. Zajedništvo u osmišljavanju i izgradnji nadomjesnih sastavnica mreže 150
/ Rad u poslovnim jedinicama HEP-a izvan područja Elektroslavonije	/ Zajedništvo kao dobro nasljeđe prošlog vremena
/ Ljudski i radni potencijal na pragu rata	

/ Mračni scenarij neprijatelja za energetiku svjetla u našem kraju	
/ Ključno predviđanje neprijateljskog razaranja	
/ Jedan, među inima, nesretan dan	
/ Ima nade za svjetlo i toplinu u nepokorenom gradu	
2.2.2. Zajedništvo u otklanjanju posljedica neprijateljeva nasilja nad mrežom na istoku Hrvatske	157
/ Radnici nove Elektroslavonije u Domovinskom ratu i na poljima Srijema	
/ Primjeri zajedništva u održanju raspoloživosti sastavnica prijenosne mreže	
2.3. Mi i Vukovar	163
2.3.1. Jedna vukovarska priča kad je rat bio tek maglovita slutnja.....	164
2.3.2. Pomoć se prvo rađa u srcu	166
/ Pomoć obrani Vukovara u praskozorju rata	
/ Pomoć u ratnoj nevolji sudjelovanjem u humanitarnoj povorci za Vukovar	
/ Dalekovod kao vodič iz mraka života na svjetlo slobode	
/ Domoljublje i sudbine u vrtlogu ratnih zbivanja	
2.3.3. Pothvati na mreži za održanje opskrbe električnom energijom	174
/ Jedna priča kao slika pothvata u borbi za svjetlo u Vukovaru	
/ Predanost održanju svjetla Vukovara do posljednje žice	
2.4. Ratnici svjetla u konačnoj borbi za svjetlo u svakom domu	181
2.4.1. Poslovne odluke u ratu ili ratne odluke ..	181
/ Odluke o ratovanju s radnicima u središtu naše brige	
/ Podrška generalnog direktora HEP-a	
/ Odluke u skladu s operativnim planom obrane Hrvatske vojske	
/ Potrošači u našim ratnim odlukama	
2.4.2. Bitka za svjetlo na području Elektroslavonije u ratu do Sarajevskog primirja	189
/ Elektroenergetska mreža 35 kV prva crta obrane svjetla Osijeka	
/ TS 35/10 kV Tenja	
/ TS 35/10 kV Laslovo	
/ Osječke trafostanice 110/35/10 kV kao nerazorive utvrde u obrani svjetla	
/ Povratak okupirane mreže na području Podravske Slatine kao prva pobjeda	
/ Raspoloživost mreže 10 i 0,4 kV na području s ratnim djelovanjem neprijatelja	
/ Posljednja granata prije nastupa primirja 3. 1. 1992. u 18 sati	
/ Tragični scenarij uništavanja života i svjetla	
/ Ratne rane i ožiljci i okupiranost mreže kad su ratne trublje bile tiše	
2.4.3. Vođenje pogona distribucijske mreže Elektroslavonije u ratnim uvjetima	209
/ Organizacijski i funkcijski položaj vođenja u praskozorju rata	
/ Nadzor i upravljanje pogonom distribucijske mreže u ratnim uvjetima	
/ Dispečeri i elektromonteri na mjestu događaja u bitci za svjetlo	
/ Vođenje pogona u uvjetima teško održivog namirenja potrošnje el. energije	
/ Poziv potrošačima na štednju električne energije kao mjera vođenja sustava	
/ Upravljanje javnom rasvjetom	
/ Vođenje pogona distribucijskog sustava kao prva crta njegove obrane	
2.4.4. Pothvati u prijenosnoj mreži za sigurnost opskrbe u vremenu rata bez sukoba	222

- / Elektroenergetska ovisnost istoka Hrvatske o opskrbi iz Bosne
  - / Ugroženost opskrbe pojedinih potrošačkih područja
  - / Elektroenergetski vapaj s istoka Hrvatske
  - / Upornošću prema neovisnoj, dostatnoj i pouzdanoj opskrbi istoka RH
- 2.5. Put Elektroslavonije iz rata kroz neizvjesnost mira u ranom poraću 238**
- 2.5.1. Dolazak mirovnih snaga UN-a, velika nada i razočaranje 239
- 2.5.2. Pouzdanost i sigurnost distribucijske mreže na neokupiranom području 243
- / Stanje distribucijske mreže Elektroslavonije u praskozorju mira
  - / Izbor pristupa za poboljšanje pogonske sposobnosti mreže s ratnim ranama
  - / Mreža napona 35 kV
  - / Mreža napona 10 i 0,4 kV
  - / Mreža za distribuciju prirodnog plina
- 2.5.3. Poslovne zgrade Elektroslavonije razarane slučajno i namjerno 249
- 2.5.4. Prve rasprave o sustavnom pristupu financiranju sanacije ratnih šteta 251
- 2.6. Radnici i njihovi životi u ratu i ranom poraću.....252**
- 2.6.1. Biti ili ne biti tu, dvojba u tjeskobi duše 252
- 2.6.2. Kadrovska katarza tijekom rata i u ranom poraću 253
- / Prognanici pred vratima nade povratka domu
  - / Svekolika skrb o životu radnika i njihovih obitelji u ratu i poraću
  - / Radnici Elektroslavonije u obrani domovine u odori Hrvatske vojske
  - / Domovinski rat kao čistilište osjećaja straha i pripadnosti
  - / Ranjavanja i pogibije radnika Elektroslavonije u ratu za dom i HEP-ovu misiju
  - / Nesreće u obitelji naših radnika
  - / Upečatljivi tragovi rata na kadrovskom potencijalu za novi poslovni početak
- 2.6.3. Poslovne odluke u ranom poraću na ožiljcima rata 274
- / Nakon nezaraslih ožiljaka rata strah od poslovnih promjena u ranom poraću
  - / Privremeni prestanak potrebe za radom radnika
  - / Imaju li radnici HEP-a plaće koje nisu u skladu s rezultatima njihova rada?
- 2.6.4. Administracija Elektroslavonije tijekom Domovinskog rata 278
- 2.6.5. Zajedništvo radnika, sindikata i posloводства.....280
- 2.7. Istinite priče o hrabrosti i odanosti radnika misiji Elektroslavonije.....282**
- 2.7.1. Hrabrost radnika u svakodnevnom otklanjanju posljedica razaranja 282
- / Pismo jedne ljudske duše
  - / Prezir rizika od ugroze života u ime predanosti
  - / Jedno jutro kad se grad budio sa žrtvama
  - / Nije se odustajalo od pokušaja ni kod opasnih i teških pothvata
  - / Civilni ratnici svjetla i njihov mali doprinos hrabroj obrani Laslova
- 2.7.2. Male priče s važnim ulogama HEP-ovih radnika u tegoba rata svog okruženja 287
- / Hrvatsko narodno kazalište Osijek u plamenu
  - / Ruka pomoći kao izraz ljudskosti i zajedništva u podnošenju tegoba rata
  - / Dati svoje drugome za život drugih
  - / Izvor struje za uređaje radioveze HV-a na crti obrane prema Tenji

2.8. Zajedno s drugim dionicima rata do pobjede	293
2.8.1. Suradnja s Hrvatskom vojskom	293
2.8.2. Sudjelovanje u radu Kriznog štaba RH za istočnu Hrvatsku.....	295
2.9. Svjetlo nakon duge vladavine mraka.....	297
▶ Jedno sjećanje na vrijeme Božića ratne 1991.	
▶ Osjećaj ohrabrene duše: Osijek nikad neće biti Ocek	
3. Poraće i pripojenje u ratu otuđene distribucijske mreže.....	301
3.1. Pristup utvrđivanju posljedica ratnih zbivanja na obranjenom području	302
3.1.1. Društveno-politički okvir ranog poraća na istoku Hrvatske.....	302
3.1.2. Temeljne značajke stanja poslovanja u ranom pristupu otklanjanju ratnih šteta	303
/ U očekivanju sustavnih rješenja financiranja sanacije ratnih šteta	
/ Primjenjiva privremena rješenja financiranja	
3.1.3. Ratne štete u mreži i poslovnim objektima na obranjenom području	305
/ Zakonodavni okvir za utvrđivanje ratne štete	
/ Utvrđivanje ratnih šteta i strategija njihova otklanjanja	
/ Ratne štete u plinoenergetskom sustavu na obranjenom području	
/ Konačno opredjeljenje za financiranje otklanjanja ratnih šteta	
/ Ratna šteta na blagu HEP-a kao rana na tijelu RH	
/ Utvrđivanje tehničkih podataka i količina opreme za sanaciju ratnih šteta	
/ Organizacija ostvarenja sanacije ratnih šteta projektom EBRD-a	
/ Darivanje materijalne i ljudske pomoći prijatelja izvan Hrvatske	
3.2. Pripojenje otuđenog dijela energetskog sustava HEP-a u hrvatskom Podunavlju	321
3.2.1. Misija UNTAES-a u pripojenju hrvatskog Podunavlja domovini Hrvatskoj	321
3.2.2. Distribucijska mreža i poslovni objekti otuđeni nasiljem srpske okupacijske doktrine	324
/ Prikaz temeljnih značajki okupiranog dijela distribucijskog područja	
3.2.3. Pregovarački postupak za pripojenje otuđene mreže istoka Hrvatske EES-u.....	326
/ Prvi koraci pregovaranja o povratu svoga	
3.2.4. Mjesto Elektroslavonije u pregovorima i donošenju odluka	330
/ Izostanak u početnim pregovorima	
/ Spoznaje o ratnim štetama na okupiranoj distribucijskoj mreži	
/ Važni trenutci za uspjeh mirovne misije	
3.2.5. Pripojenje otuđenih područja uz poštovanje ljudskih prava i temeljnih sloboda	339
/ Preuzimanje zaposlenika elektroprivrednih organizacija	
/ Bivši radnici Elektroslavonije kao pregovarači s velikosrpskim naukom	
3.3. Uspostava opskrbe električnom energijom hrvatskog Podunavlja iz Hrvatske.....	348
3.3.1. Elektroenergetska reintegracija kao uvjet sveobuhvatne reintegracije	348
3.3.2. Plan i priprema uspostave napajanja električnom energijom iz hrvatskog EES-a	349
/ Razminiranje, kočnica za elektroenergetsku reintegraciju	
/ HEP je uzeo zadaće elektroenergetske reintegracije potpuno u svoje ruke	

3.3.3. Odlučni i osmišljeni pothvati u koracima elektroenergetske reintegracije	351	4.2. Priznanja drugih Elektroslavoniji i njezinim ratnicima svjetla i topline.....	376
/ Sagledavanja energetske uvjeta u hrvatskom Podunavlju		Pogovor	377
/ Plan hitre elektroenergetske reintegracije hrvatskog Podunavlja		Prilozi	381
/ Reintegrirano opterećenje – izazov za sigurnu opskrbu iz ranjenog sustava		Literatura	422
/ Preuzimanje potrošača		Pokrate	424
/ Konačno utvrđivanje ratnih šteta na nekad okupiranom području Elektroslavonije		Bilješka o autoru	425
3.4. Rane i ožiljci na dobrima i ljudima	362	Bilješka o nakladniku	426
▶ Ukupne štete na materijalnim dobrima Elektroslavonije i odlučnost u sanaciji			
▶ Radnici u ozračju mira i prestanku patnji			
4. Priznanje za domoljublje i ostvarenja u obrani Republike Hrvatske	367		
4.1. Priznanja Republike Hrvatske radnicima Hrvatske elektroprivrede	368		
4.1.1. Postupak za dobivanje državnih priznanja za doprinos u Domovinskom ratu	368		
/ Zakonski okvir za dodjelu odlikovanja i priznanja RH i odziv HEP-a			
/ Nova organizacija i mjerodavni svjedoci vremena u izvršenju odgovorne zadaće			
/ Traganje za najboljim kriterijima za procjenu korisnog doprinosa djelatnika			
4.1.2. Posljednji čin do priznanja doprinosa i odluke o odlikovanju.....	373		
/ Spomenica Domovinskog rata – jedino odlikovanje za djelatnike HEP-a			
/ Pobjednicima svjetla nad tamom neka i danas tambura svira i svjetlost obasja put			